

Oponentský posudek magisterské diplomové práce

Název práce:	Trpící služebník Hospodinův v židovské a křesťanské tradici
Autorka práce:	Barbora Freund
Vedoucí práce:	Mgr. Jiří Beneš, Th.D.
Oponentka:	ThDr. Marie Roubalová, Th.D.

1) Všeobecná charakteristika práce

Předložená magisterská práce z oboru biblické teologie je věnována postavě Hospodina služebníka. Autorka se zabývá zejména zkoumáním čtvrté ebedské písně, která patří mezi velmi oblíbené a často komentované oddíly Tanachu.

Cílem autorky není a ani nemůže být komplexně obsáhnout a zhodnotit veškeré práce, které v souvislosti s touto problematikou vznikly. Autorka se proto soustředila pouze na dva základní komentáře: („Komentář Cyrila Alexandrijského“ a „Komentář Davida ben Josefa Kimchi“) a na způsoby, jákými je možno k textu přistupovat: (1) historický přístup, který zkoumané téma zasazuje do konkrétní dějinné situace, (2) přístup, kdy proroctví o Hospodinově služebníku je vnímáno jako naplněné, (3) přístup, kdy zkoumané proroctví je vnímáno jako kontinuálně se projevující s konečným naplněním v budoucnu. Uvedené přístupy ke zkoumanému textu autorka v práci nejen popisuje, ale rovněž je kriticky hodnotí.

2) Struktura práce:

Předkládaná diplomová práce je rozčleněna (kromě úvodu a závěru) do devíti kapitol (poslední kapitola je však chybně označena jako sedmá). Obecnému uvedení do problematiky je věnován úvod práce. V první kapitole nazvané „Historický přehled“ autorka nastínila historické pozadí doby vzniku zkoumaného textu. Toto období hodnotí jako jednu z nejvýznamnějších epoch starověkého Izraele. Ve druhé kapitole nazvané „Kniha proroka Izajáše“ autorka předkládá obecné pojednání o knize, v níž je zkoumaný text uveden. Ve třetí kapitole nazvané „Služebník Hospodinův v rámci liturgie“ si autorka všímá častého použití ebedských písní v křesťanské liturgii a jejich nepřítomnosti v liturgii synagogální. Uvedené domněnky autorky (str. 15), týkající se důvodů proč rabíni uvedené texty v liturgii nepoužili, by však bylo vhodné doložit obdobným způsobem, jakým dokládá například odstranění Desatera z liturgie (str. 15). Ve čtvrté kapitole „Postava služebníka a vypravěče“ se autorka soustředí na vypravěče (mezi něž zařazuje i Hospodina) a na služebníka, o kterém se v textu hovoří. Autorka se věnuje především tomu, jak postavu Služebníka chápe židovská tradice. V této souvislosti cituje velké množství pramenů, například Babylónský a Jeruzalémský talmud, targum Jonatan, Saadju Gaona apod. V oddíle, který se věnuje vypravěči (resp. vypravěčům), se zabývá zkoumáním otázek (1) Kdo je vypravěč? a (2) Kde v textu hovoří vypravěč – člověk a kde vypravěč – Hospodin. Různé názory vztahující se k této problematice dokládá autorka různými citacemi (Heller, Hanson, Watts), ale nebojí se zde formulovat i vlastní názory. Pátá kapitola je věnována rozdělení textu do kapitol a veršů. Stěžejní jsou dvě následující části práce: (1) „Vlastní překlad a rozbor po verších“ (šestá kapitola), (2) „Komentář Cyrila Alexandrijského“ (kapitola sedmá) a „Komentář Davida ben Josefa Kimchi“ (osmá kapitola). V této části práce autorka předkládá vlastní překlad hebrejského textu a jeho výklad, ale také dva komentáře, na kterých porovnává křesťanský a židovský přístup ke zkoumanému textu.

Jedinou závažnější připomínkou, která se týká této části práce je, proč autorka zvolila jako zástupce křesťanských komentátorů právě Cyrila Alexandrijského, když jak sama uvádí, nepracovala s originálním textem (což by bylo pro odbornou práci nejvhodnější) a neměla k dispozici ani úplný

text v anglickém jazyce. Oproti tomu byla volba druhého komentáře velmi vhodná a doporučuji autorce, aby se ve své další odborné práci vydala právě tímto směrem. V závěrečné kapitole nazvané „Rozdílnost výkladů“ se autorka věnuje porovnání křesťanského a židovského přístupu ke zkoumanému textu. Tato kapitola mohla být podle mého názoru spíše konkrétním porovnáním dvou předchozích komentářů než obecným zhodnocením křesťanského a židovského přístupu ke zkoumanému textu. Uvedenou látku zpracovanou v dané podobě bylo zbytečné dávat do zvláštní kapitoly a mohla být připojena k závěru práce.

Práce dále obsahuje seznam použité literatury, zkratk, přílohu a další formální náležitosti diplomové práce.

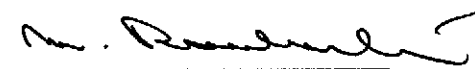
3) Hodnocení práce

Zpracované téma je z hlediska náročnosti i obsahového zaměření vhodné k předložení jako diplomová práce na katedře biblické teologie. Obsah práce odpovídá stanoveným cílům i názvu práce. Způsob zpracování a použité metody ukazují, že autorka dobře pochopila zkoumanou problematiku. Struktura předkládané práce z hlediska členění kapitol, podkapitol i samotného textu je logická, přehledná a odpovídá vytčenému cíli. Kapitoly na sebe logicky navazují a přinášejí historický a teologický obraz zvolené problematiky i vlastní závěry autorky.

Předkládaná práce (v rozsahu 72 stran – bez příloh) splňuje také kritéria kladená na rozsah magisterské práce. Z estetického hlediska působí velmi příjemným dojmem, má jednotnou grafickou úpravu. Biblické texty autorka jasně odlišuje velmi dobře zvoleným typem hebrejského a pro překlad kursivního písma. Způsob práce s odbornou literaturou je velmi pečlivý. Práce obsahuje dostatečné množství poznámek pod čarou odkazujících na prostudovanou a použitou literaturu.

Pojetí a obsah předkládané práce odpovídá zadání. Práce prokazuje, že autorka je schopna pracovat s odbornou literaturou, třídit studijní materiál, analyzovat jej, vyvozovat z něj závěry a plnit tak postupně stanovené cíle a zároveň dodržovat jednotný postup ve všech oddílech. Práce je přehledná a vyvážená. Odpovídá požadavkům kladeným na diplomovou práci v oboru biblické teologie. Několik poznámek uvedených v tomto oponentském posudku je nutno chápat jen jako podněty pro budoucí odbornou práci autorky. Mají pouze dílčí povahu a nesnižují velmi dobrou odbornou úroveň práce. **Doporučuji, aby práce byla přijata k obhajobě a byla hodnocena známkou – výborně.**

V Praze 18.8.2010

ThDr. Marie Roubalová Th.D.
Katedra biblické teologie HTF UK